

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA a MATEŘSKÁ ŠKOLA s POLSKÝM JAZYKEM
VYUČOVACÍM – SZKOŁA PODSTAWOWA i PRZEDSZKOLE**

Karviná – Fryštát, Dr. Olszaka 155, p.o.

Przedszkole w Karwinie

Bajlandia

Školní vzdělávací program

Název: BAJLANDIE (Pohádkový svět)

„Povídám, povídám pohádky
z daleké i blízké země –
ze země mé i země tvé“

Platnost od 01.9.2024 do další změny
Schválen pedagogickou radou 28.8.2024

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: **„BAJLANDIE” (Pohádkový svět)**

Název školy: **ZÁKLADNÍ ŠKOLA a MATEŘSKÁ ŠKOLA
S POLSKÝM JAZYKEM VYUČOVACÍM -
SZKOŁA PODSTAWOWA i PRZEDSZKOLE KARVINÁ,
příspěvková organizace**

Adresa školy 733 01 Karviná – Fryštát, Dr. Olszaka 156

Ředitel školy: Mgr. Tomasz Śmiłowski

Zástupce ředitele: Mgr. Renata Słowiková

Vedoucí učitelka: Mgr. Barbara Ondruchová

Kontakty: telefon škola +420 596 317 672
telefon mateřská škola +420 596 311 292
telefon školní jídelna +420 596 317 673
e-mail škola skola@pzskarvina.cz
e-mail mateřská škola przedszkole@pzskarvina.cz
e-mail školní jídelna kuchnia@pzskarvina.cz
web www.pzskarvina.cz

Zřizovatel: Statutární Město Karviná
Magistrát města Karviná
ul. Fryštátská 71/1
733 24 Karviná Fryštát
telefon: +420 596 387 111

Platnost dokumentu: od 1.9.2024 do 1.9.2027

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Historie

Mateřská škola vznikla v roce 1918 současně s fryštátskou základní školou. V roce 2003, spojením dvou posledních polských mateřských škol a dvou posledních polských základních škol vznikl jeden školní komplex s právní subjektivitou. V důsledku toho v Karviné zůstala pouze jediná, polská spádová mateřská škola. Její služby využívají polské děti ze všech čtvrtí města Karviné a z přilehlých obcí: Petrovice, Marklovice, Závada... dokonce i z Polské republiky.

V mateřské škole Bajlandie tráví děti čas ve **třech třídách**. Pro jejich příjemný pobyt ve školce, byly třídy vyzdobené dle jejich názvů.

Třída I. – **ZELENÉ KRÁLOSTVÍ** nejstarších dětí nebo **LESNÍ KRÁLOSTVÍ** má originální pohádkovou – lesní nábytkovou stěnu s ložnicí, spižárnou, jídelnou, kadeřnictvím, divadélkem. Vedle pohádkové stěny se nachází koutek angličtiny – v podobě aktuální obrázkové vzdělávací nabídky.

Třídy II. a III. jsou určeny nejmladším a středním dětem.

Třída II. a chodba **ČERVENÉHO KRÁLOVSTVÍ** malých a středních dětí je vskutku královská. Hlavním motivem jsou královská insignie a dekorace z polských pověstí. Tematické hrací koutky (kuchyňka, holičství, knihovna a komnata) jsou vtipně vkomponované v nábytku, zhotoveném ve tvaru královského zámku.

Šatna a třída **MODRÉ KRÁLOVSTVÍ** III. třídy jsou upravené jako vodní a podvodní svět. Stěny zdobí profesionální malby. Dominantou je Beraní hora (Barania Góra), kde pramení řeka Visla (Wisła). Na březích řeky se nacházejí charakteristické symboly z polských pověstí: krakovský drak z Wawelu, varšavská siréna a král baltického moře – Neptun. Na druhé straně Beraní hory malba představuje řeku Olzu s darkovským vodníkem a fryštátskou radnici se zázračným fryštátským zvonem – symboly karvinských pověstí. Kromě toho v rybářských sítích jsou umístěny podvodní mořské bytosti.

Mateřská škola má svou hymnu, logo a každá třída má svojí charakteristickou písničku. Nepostradatelným **symbolem** jsou „národní“ barvy jednotlivých tříd: zelená, červená a modrá pro děti.

Umístění budovy mateřské školy ve městě je velmi **výhodné**. Nachází se přímo v historickém centru s náměstím, radnicí, kostelem, kašnou, veřejně prospěšnými stavbami. Zahrada sousedí s parkem, na nějž navazují další dva: darkovský – lázeňský s řekou Olší a fryštátský – s malým zooparkem, jezerem a moderním dětským hřištěm. To vše umožňuje dětem mít každodenní kontakt s přírodou a dějinami. Je vynikající příležitostí utváření citového vztahu k městu, v němž bydlí. Při vycházkách do městských částí děti je porovnávají s místy uvedenými v pověstech sepsaných J. Ondruszem v knížce **Cudowny chleb** (Zázračný chléb). Tato kniha je chloubou fryštátské polské mateřské školy, protože na přání autora, měly děti možnost podílet se na ilustrování této knihy. V mateřské škole se nacházejí originály těchto ilustrací.

Jelikož mateřská škola se nachází v bezprostřední blízkosti základní školy a fryštátského Domu PZKO (Polský kulturně osvětový svaz), má možnost využívat rovněž jejich prostory.

2.2. Budova:

- přízemí:** hlavní vchod se schodištěm, boční vchod, chodby (3x), místnost I. třídy, koupelna a WC, šatna I. třídy, WC zaměstnanců, úklidová místnost, přípravná a výdejna jídel, ložnice I.třídy, koupelna a WC se vstupem do zahrady, sborovna, kancelář – izolace
- patro:** schodiště, chodba (2x), II.třída, koupelna a WC II.třídy, šatna II.třídy, WC zaměstnanců, úklidová místnost, přípravná a výdejna jídel, WC zaměstnankyně kuchyně, III.třída, koupelna a WC III.třídy, šatna III.třídy
- půda:** kabinet krojů
- sklep:** kotelna, kabinet zahradních hraček

3. Filozofie naší školy

Přinášet radost a pozitivní myšlení. Nastavit v dětech aktivní vztah k poznání, zvědavost a přirozený projev. Jako samozřejmost chápeme vedení dítěte na základě jeho individuálních možností či speciálních vzdělávacích potřeb. Nahradit rodinu dítěti nikdy nemůžeme, ale můžeme a vytváříme prostředí vlídnosti, důvěry a akceptace dítěte. Rodina je pro nás partnerem a v rámci oboustranného partnerství můžeme společně pomoci dítěti rozvíjet jeho potenciál. Vítáme všechny, kteří s námi chtějí jít společnou cestou životem, plnou legrace, her, zábavy, pohádek, objevování a dobrodružství.

4. Podmínky předškolního vzdělávání

4.1. Věcné podmínky

- Úprava stavebního objektu na mateřskou školu v roce 2003 v souladu s požadavky Evropské unie, týkajícími se bezpečnostních a hygienických předpisů.
- Školní zahrada v souladu s uvedenými normami. Možnost souběžného využívání zahrady dětmi všech tříd s doporučením využívání pouze dětmi dvou tříd. Dostatečně velká zastřešená pergola, chránící před sluncem a deštěm – letní třídy v přírodě s možností využívání jej dětmi ze školy a rodiči.
- Velmi praktická toaleta sousedící se stabilní ložnicí využívána nejen staršími dětmi při odpoledním odpočinku a dopoledních organizovaných činnostech, ale využívána rovněž ostatními dětmi v rámci pobytu na zahradě mateřské školy.
- Kompletní vybavení II. a III. třídy nábytkem.
- Dostatek hracích koutků ve všech třídách.
- Velmi kvalitní výtvarné koutky s funkčními dřezy ve všech třídách.
- Kvalitní kuchyňský koutek pro děti s funkčním dřezem ve třídě III.
- Kompetence učitelek jednotlivých tříd při výběru a nákupu hraček, školních potřeb, knížek do třídních a školních knihovniček.
- Standardní vybavení hračkami, učebními pomůckami, knihami, audiovizuálními pomůckami.
- Ukládání hraček na poličky úplně nebo částečně přístupné dětem.
- Umístění didaktických pomůcek, společných pro II. a III. třídu v kabinetech blízko tříd a ve třídách.
- Umístění učebních pomůcek děti třídy I. (předškolní děti) v kabinetu ve stabilní ložnici.
- Vlastní tělocvičné náradí pro jednotlivé třídy.
- Vystavování výtvarů dětí tak, aby si je rodiče mohli prohlédnout.
- Velmi kvalitní vybavení školní pedagogické a dětské knihovny.
- Možnost využití dvou Sweetboxu– interaktivní podložky. Umístěny jsou v přízemí ve třídě I a na patře ve třídě III.
- Ve třídě III možnost využití projektoru pro všechny děti v MŠ.
- V Zeleném království mají děti možnost pracovat s moderní pomůckou – Ozobot.
- Možnost využívání všemi dětmi mateřské školy školní tělocvičny základní školy (včetně tělocvičného náradí a náčiní) a její školní zahrady s oběma hřišti (s přihlédnutím na školní rozvrh hodin).
- Metodický kabinet ve sborovně.
- Obrazový a metodický materiál pořízen z Polska.
- Postupné pořizování nábytku a ostatního vybavení pro děti věku od 2 do 3 let
- Pořizování hraček a učebních pomůcek pro děti ve věku od 2 do 3 let.
- Pořizování hraček a učebních pomůcek pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro děti nadané.

Čeho chceme dosáhnout

Vytvořit ve třídách zájmová centra aktivit podle typu inteligence Gardnera

Jakými prostředky

Postupně doplňovat zájmové koutky vhodnými hračkami, pomůckami a náradím.

4.2. Životospráva

- Velmi kvalitní vybavení výdejen jídla termo nádobami, ve kterých je donášeno jídlo ze školní jídelny základní školy.
- Tříkrát denně konzumace zdravé, plnohodnotné a vyvážené stravy připravené dle jídelníčku.
- Seznamování dětí se zásadami zdravé výživy.
- Vedení dětí k dojídaní podle vlastní chutě – nejsou nuceny do jídla.
- Vedení dětí ke kulturnímu k tomu, aby stolovaly kulturně, v pohodě a klidu.
- V průběhu celého dne přísun dostatečného množství tekutin (termosky s neslazeným nebo ochuceným bylinkami čajem se nachází v každé třídě), podle počasí (na vycházce – nabídka minerální nebo kohoutkové vody).
- Podávání jídla v tříhodinových intervalech, s možností změny podle potřeb dětí, rodičů, mateřské školy.
- Pravidelný denní režim s možností změny podle potřeb dětí, zájmů, potřeb mateřské školy...
- Úprava denního režimu podle potřeb dětí ve věku od 2 do 3 let. (Potřeba odpočinku během dne, relaxace, spánku...).
- Přivádění dětí do mateřské školy zpravidla mezi 6,30 a 8,00 (možnost dohody rodičů a pedagogů na jiné alternativě).
- Podle klimatických podmínek cca 2hodinový pobyt venku: na zahradě mateřské školy, na procházce, výletě. (kromě špatného ovzduší, velkého mrazu a prudkého deště).
- Dostatek spontánního pohybu v kombinaci s pohybem organizovaným v prostorách mateřské školy, základní školy a venku: v předškolní a školní zahradě, v parcích, ve městě, na výletě.
- Respektování v denním programu individuálních potřeb aktivity, spánku a odpočinku. Možnost odpočinku ve třídách: na sedacích soupravách, matracích... v průběhu odpočinku na lehátkách, nabízení nespavcům hraček k mazlení nebo knížek. Využívání koutku pro nespavce ve stabilní ložnici dětí třídy I., zkracování doby spánku.
- Možnost využití koutku dětmi ve věku od 2 do 3 let.
- Seznamování s bezpečnostními pravidly přijatelnou formou.
- Chování zaměstnanců mateřské školy podle zásad zdravého životního stylu, poskytování dětem přirozeného vzoru.
- Dodržování zákazu kouření.

Čeho chceme dosáhnout

Chceme zlepšit stravovací návyky u dětí, více zapojovat děti při stolování a chystání si svačinek (předškoláci). Prodlužovat pobyt dětí na školní zahradě, při vhodném počasí provozovat činnosti ze třídy na zahradu – výtvarné, pracovní, tělovýchovné, aj. V zimním období pravidelně využívat tělocvičnu v budově školy.

Jakými prostředky

Při vhodném počasí využívat altán v zahradě MŠ a v zimním období využívat tělocvičnu v budově ZŠ.

Časový harmonogram – po celou dobu trvání ŠVP

4.3. Psychosociální podmínky

- Snaha o vytvoření takového psychosociálního prostředí, ve kterém se děti i dospělí cítí dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.
- Nabídka programu usnadňujícího adaptaci dětí a rodičů na nové prostředí z pravidla na začátku školního roku, po dlouhodobé nepřítomnosti dítěte v mateřské škole nebo v případě nástupu nového dítěte v průběhu školního roku.
- Přirozené, citlivé, klidné a nenásilné navozování pedagogy situace pohody relaxace, respektování potřeb dětí, dávání prostoru pro dokončení činností.
- V době odpoledního odpočinku nabídka náhradního programu pro nespavce.
- Rovnost v postavení dětí (nezvýhodňování, nezesměšňování, nezdravá soutěživost).
- Vyváženost volnosti a osobní svobody dětí – což vyplývá z nutnosti dodržování v mateřské škole potřebného řádu a učení dětí pravidlům soužití.
- Jasně a srozumitelné pokyny pro děti.
- Ve vztazích mezi dospělými a dětmi vzájemná tolerance, důvěra, solidarita, pomoc a podpora.
- Ovlivňování pedagogem prosociálním směrem vztahy dětí ve třídě, prevence vzniku šikany a sociálně patologických jevů (kouření, požívání alkoholu a omamných látek).
- Průběžné sledování a prevence případných forem rizikového chování.
- Možnost kontaktování se s žáky základní školy (staršími kolegy).
- Obsah vzdělávacího programu počítající s aktivní spoluúčastí dětí.
Tematické a programové zaměření dětem blízké, přiměřené věku, pochopitelné, přiměřeně náročné, prakticky využitelné.
- Podpora samostatnosti dětí.
- Pestrá nabídka činností, možnost volby.
- Nabídka prostoru k tomu, aby každé dítě bylo úspěšné, oceňování snahy.
- Časté využívání učení hrou a prožitkového učení.
- Podpora spolupráce a kooperace mezi dětmi.
- Téměř denní seznamování dětí s hodnotami pomoci různých metod a forem: (ve velké míře pomocí pohádek, bajek, pověstí, pohádkových písniček a básniček, dramatizací a jinak).

Čeho chceme dosáhnout

Chceme podpořit samostatnost dítěte, především v sebeobslužných činnostech. Více podpořit spolupráci a kooperaci mezi dětmi.

Jakými prostředky

Pravidelně zařazovat činnosti zaměřené na kooperaci a spolupráci mezi dětmi. Každému dítěti poskytnout dostatečný časový prostor k sebeobslužným činnostem vzhledem k jeho věku.

Časový harmonogram – po celou dobu trvání ŠVP

4.4. Organizace

- Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.
- Pedagogičtí pracovníci se plně věnují dětem.
- Děti mají potřebné zázemí, soukromí, klid a bezpečí.
- Do denního programu jsou několikrát v týdnu zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Poměr řízené činnosti a volné hry a pohybu odpovídá individuálním a vývojovým potřebám dětí a je v programu tříd vyvážený.
- Činnosti jsou organizovány skupinově, individuálně i frontálně. Je preferována práce v menších skupinách.
- Děti mají možnost neúčastnit se společných činností, mají možnost uchýlit se do klidného koutku.
- Plánování vychází z individuálních vzdělávacích možností, potřeb a zájmů dětí.
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě a spojování tříd je maximálně omezeno.
- Celý provoz školy je zároveň přizpůsoben potřebám a zájmům i dětí dvouletých.

4.5. Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny
- Nad rámec těchto povinností jsou jednotlivcům přidělovány konkrétní úkoly na následující školní rok, se kterými jsou všichni včas seznámeni.
- Pedagogové průběžně i periodicky hodnotí výsledky plnění ŠVP v rozmezí školního roku. Vedoucí učitelka podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách chodu MŠ, organizaci, akcích a otázkách školního vzdělávacího programu.
- Vedoucí učitelka spolu s pracovníky mateřské školy hodnotí práci podřízených a z výsledků a společně vyvozují závěry pro další práci.
- Vedoucí učitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu.
- Vzhledem k velikosti mateřské školy a počtu zaměstnanců je nezbytná funkčnost informačního systému, a to jak uvnitř MŠ, tak navenek.
- Prostředky řízení:
  - Porady provozní a pedagogické
  - Hospitační činnost
  - Kontrolní činnost
  - Kontrola dokumentace
  - Konzultační pohovory individuální a skupinové
  - Návštěva akcí pořádaných třídami

Čeho chceme dosáhnout

Pracovat na odborném růstu zaměstnanců. Víc se zapojovat do vzájemné hospitace.

Jakými prostředky

DVPP, sebevzdělávání, vzájemné návštěvy.

Časový harmonogram – po celou dobu trvání ŠVP

4.6. Personální a pedagogické zajištění

- Stoprocentní předepsaná odborná kvalifikace všech pedagogických pracovníků. Vysokoškolské magisterské vzdělání pěti pedagogů. Průběžné sebevzdělávání pedagogů prostřednictvím kurzů organizovaných Pedagogickým centrem pro polské národnostní školství, vzdělávacím centrem KVIC a jinými institucemi.
- Profesionální chování pedagogů v souvislosti se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
- Zabezpečování personálního a pedagogického zajištění ve spolupráci s ředitelstvím základní školy. Vhodnost používání spisovného polského jazyka všemi zaměstnanci mateřské školy.
- Ve škole působí asistent pedagoga.
- Na výchově a vzdělávání dětí se podílejí i nepedagogičtí zaměstnanci.
- Podporování profesního růstu zaměstnanců, sebevzdělávání podle zákona
- Zachovávání odborných, etických a společenských pravidel.
- Vhodný rozpis pracovní doby všech zaměstnanců, který zajišťuje optimální pedagogickou a jinou péči.

Čeho chceme dosáhnout

Využívat týmovou spolupráci.

Jakými prostředky

Získávat zkušenosti při vzájemných pohovorech mezi pedagogy, na pedagogických radách, na provozních radách, sebevzděláváním.

Časový harmonogram – po celou dobu trvání ŠVP

4.7. Spoluúčast rodičů

- Možnost členství ve sdružení rodičů Matice školská v České republice.
- Velmi kvalitní činnost výše uvedeného sdružení.
- Spolupráce mezi pedagogy a rodiči na základě partnerství, oboustranné důvěry, otevřenosti, respektu a ochotě spolupracovat.
- Možnost podílení se rodičů na dění v mateřské škole, organizaci různých aktivit, oslav a výletů.
- Možnost spolupodílení se rodičů na změnách v ŠVP a TVP.
- Seznamování rodičů se Školním řadem.
- Informovanost rodičů prostřednictvím třídních schůzek, třídních a školních nástěnek.
- Informovanost o prospěchu, problémech, chování dítěte. Možnost dohodnutí se s pedagogy na společném postupu a termínu při výchově a vzdělávání dítěte.
- Pro případ rizikového chování dětí, uplatňování jasných pravidel.

- Úzká spolupráce s rodiči dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, rodiči dětí nadaných.
- Zapojení rodičů, prarodičů do projektu „Čtení dělá divy“

Čeho chceme dosáhnout

Vzájemné důvěry mezi rodiči a pedagogy a větší účasti rodičů na individuálních konzultacích.

Jakými prostředky

S ohledem na zájmy dítěte neustále taktně a citlivě působit na rodiče. Konzultací s rodiči využívat ke hledání společných cest k podpoře dítěte.

Časový harmonogram – po celou dobu trvání ŠVP

4.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných jsou stanoveny zákony, vyhláškami a předpisy.
- Kromě těchto podmínek je nutné respektovat i podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku (RVP PV) a zároveň i ty, které jsou dány jejich vývojovými potřebami.
- Škola zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.
- Vytváříme takové podmínky, aby měly všechny děti, navzdory různým překážkám, možnost rozvíjet se a vzdělávat.
- Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné umožnit:
  - Uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
  - Realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
  - Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu, a základní hygienické návyky v úrovni odpovídajícímu věku dítěte a stupni postižení
  - Spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením, v případě potřeby spolupráce s odborníky mimo oblast školství
  - Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
  - Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
  - Práce s PLPP/IVP

4.9. Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Obecné podmínky vzdělávání nadaných dětí:

- Dítě, které vykazuje známky nadání, je podporováno.

- Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla i nadále rozvíjet.
- Školní vzdělávací program je přizpůsoben mimořádným schopnostem dětí a je doplněn nabídkou dalších aktivit.
- Na základě zjištění ŠPZ škola poskytuje nadanému dítěti podpůrná opatření pro podporu a rozvoj jeho specifického nadání a talentu.
- Učitelka pověřená ředitelkou zpracuje na základě doporučení ŠPZ individuální vzdělávací plán a seznámí s ním zákonného zástupce dítěte.
- Učitelé se průběžně vzdělávají v oblasti vzdělávání dětí nadaných. Záměry:
- Vytvářet podnětné prostředí, plně využívat a obnovovat sortiment her, hraček, pomůcek, knih a encyklopedií.

4.10. Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.
- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Vedoucí mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.
- Vedoucí mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

4.11. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Rámcové cíle a záměr vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které je naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.
- Dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- Šatna je vybavena úložným prostorem na náhradní oblečení
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí
- Učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají

5. Organizace vzdělávání

5.1. Kritéria pro přijímání dětí

Kritéria pro přijetí dětí do MŠ stanovuje ředitel MŠ v souladu s platnou legislativou. Tato kritéria se mohou měnit každý školní rok. Jsou zveřejněna na školních webových stránkách a na vývěsce u hlavních dveří do MŠ s dostatečným předstihem před přijímacím řízením.

5.2. Vnitřní uspořádání školy

Počet tříd 3:	třída I. děti ve věku 5-7 let	předškolní děti mladší děti	ZELENÉ KRÁLOVSTVÍ
	třída II. děti ve věku 2-5 let	mladší děti starší děti	ČERVENÉ KRÁLOVSTVÍ
	třída III. děti ve věku 2-5 let	mladší děti starší děti	MODRÉ KRÁLOVSTVÍ

Počty dětí na třídu jsou aktualizovány každý rok.

Provoz: Od 6,30 do 16,30

V případě nevyzvednutí dítěte do 16,30 platí jednotný postup pro celé město Karviná (viz jednotný postup).

5.3. Metody a formy práce

V pedagogickém procesu využíváme inovativní výukové metody, pomocí kterých se zaměřujeme na kvalitní proces vzdělávání dětí. Přizpůsobujeme se moderním pedagogickým trendům a technologiím a zaměřujeme se na celkový rozvoj každého dítěte.

Jaké konkrétní inovativní metody využíváme ke vzdělávání:

Situační učení

V rámci situačního učení využíváme jak situace neplánované, náhle vzniklé ,např. dětské konflikty, tak učební situace plánované v rámci nabídky činností, u kterých odhadujeme reakce dětí a podle toho situace volíme tak, aby dětem poskytly srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí.

Kooperativní učení

V naší škole podporujeme kooperativní způsob výuky. Děti spolu komunikují, spolupracují, řeší problémy a situace, učí se vzájemně naslouchat a respektovat, vyjádřit svůj názor, rozdělit si úkoly a role, sdílet své znalosti a dovednosti.

Individualizace

Metoda se zaměřuje na přizpůsobení výuky potřebám, zájmům, možnostem a schopnostem dle věku každého jednotlivého dítěte tak, aby mohlo dosáhnout svého optimálního vzdělávacího potenciálu. Vychází z diagnostiky, hodnocení a stanovení cílů pro jednotlivé děti. Tomu je přizpůsobena výuka a učitel sleduje pokrok každého dítěte.

Prožitkové učení

Snažíme se ho v naší práci maximálně využívat. Je založeno na vlastním prožitku a zkušenosti každého dítěte. Tím, že si danou událost dítě samo prožije a není jen zprostředkovaná, lépe si ji zapamatuje a déle uchová v paměti. Prožitkové učení využívá spontánního poznávání světa. Dítě, tak jak dospělý, se učí po celý život z událostí, které ho potkají, a které prožije, ale i ze svých chyb a omylů. Dětem připravujeme podmínky, které takové učení umožňují.

Učení hrou

Hra pomáhá dětem porozumět světu kolem sebe a rozvíjet kreativitu. Je tradiční metodou vzdělávání předškolních dětí. Hra podle svého charakteru ovlivňuje biologický, psychický i sociální rozvoj jedince. Podněcuje pohybovou aktivitu, umožňuje nenásilné získávání zkušeností nových poznatků, dovedností a rozvíjení schopností. Protože hra probíhá většinou ve skupinách nebo dvojicích, má významnou socializační úlohu.

Projektování

Tato metoda nám umožňuje aktivně zapojit děti do vlastního vzdělávání pomocí určitého tématu či projektu, objevovat a prozkoumávat svět kolem sebe. V rámci projektování propojujeme nejrůznější oblasti reálného života a tím u dětí rozvíjíme funkční gramotnost i klíčové kompetence.

Badatelství

Připravujeme podnětné prostředí pro objevování a zkoumání, podporujeme jejich přirozený zájem o zjištění, jak daná věc nebo jev funguje. Motivujeme děti, aby se nad problémem zamýšlely, hledaly řešení a zkoušely si svoje nápady. Děti jsou přirozeně aktivní a pracují s radostí z vlastního objevování.

Venkovní aktivity

Pobyt venku a nejrůznější aktivity a činnosti na zahradě, v parku, na sportovním nebo dětském hřišti, procházka do města, ... rozvíjí u dětí vztah s místem kde žijí, vztah k přírodě živé i neživé, vztah k pohybu a sportu, k ekologickým aktivitám.

V organizaci vzdělávání naší mateřské školy je nejvíce zastoupena individualizovaná forma vzdělávání, dále volná hra, spontánní činnosti, ranní / komunikační / hodnotící kruh, skupinová, kooperativní, individuální a frontální činnost.

Ve vzdělávání využíváme prvky „Začít spolu“. Hlavním úkolem je nechat pro dítě otevřené všechny cesty a žádné z nich předčasně neuzavírat, umožnit dětem volbu z rozmanitých činností. Rozmanitost spatřujeme v tom, že činnosti, které dětem nabízíme, odrážejí různé typy inteligencí (schopností), a umožňují jim tak pracovat dle jejich dominantního učebního stylu. Při plánování jakéhokoliv tématu dbáme na to, aby úkoly a činnosti, které pro děti připravujeme, rozvíjely různé typy inteligencí. Vzniká tak nabídka, v níž si dítě vybírá činnost, která ho zajímá, tedy takovou, která odpovídá jeho schopnostem a možnostem.

Takto připravené činnosti umožňují dětem:

- Vybrat si aktivitu, která odpovídá jejich schopnostem a zájmům
- Zažít úspěch
- Pracovat svým vlastním tempem a uplatnit vlastní styl při řešení problému
- Pracovat samostatně, rozhodovat se, být zodpovědný za svou práci
- Spolupracovat ve skupině, a osvojovat si tak sociální dovednosti

5.4. Orientační denní režim

Denní režim je vyvěšen na nástěnkách v šatnách. Režim dne je flexibilní, je možné ho upravit podle možností a potřeb dětí, zájmů, potřeb mateřské školy.

6,30 - 8,45 až 9,00	scházení se dětí hry a činnosti dle volby dětí práce ve skupinách individuální práce s dětmi ranní kruh („poranne pogaduszki“) ranní cvičení nebo cvičení v jiném čase (zdravotní cviky, zdravotní cviky s prvky jógy, cvičení na rehabilitačních míčích, relaxační cviky, pohybové hry, hry se zpěvem...)
8,45 až 9,00 - 9,20	stolování
9,10 – 9,50	řízené činnosti
9,50 – 11,30 až 12,00	příprava na pobyt venku pobyt venku, v případě nepříznivého počasí volné činnosti, hygiena příprava na oběd
11,30 až 12,00 – 12,30	oběd
12,00 – 14,15 až 14:30 dětí	příprava na odpolední odpočinek odpoč. odpočinek s nabídkou činnosti pro nespavce a předškolní relaxační činnosti zájmové aktivity příprava na svačinu hygiena
14,30 – 14,45	svačina
14,45 - 16,30	zájmové aktivity hry volné činnosti rozcházení dětí individuální práce s dětmi

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Inspirací pro název tohoto programu se stal pohádkový svět Země Nezemě – „ostrova kouzelných příběhů“ uvedeného v knize Jamesa Matthewa Barrie pod názvem Petr Pan. Pohádkovým a zároveň nejbližším světem dítěte je symbolicky naše mateřská škola, kamarádi, rodina, učitelé. **Blízkou zemí** z druhé části názvu je: naše město Karviná, náš park, naše hory Beskydy a konečně celé Těšínské Slezsko a jeho tradice, zvyky, písně, tance a pověsti. Blízkou zemí lze také nepochybně označit Českou republiku a Polskou republiku, včetně symbolů těchto zemí. **Dalekou zemí** budou okolní státy, Evropa, kontinenty na Zemi a kosmos. Slovní spojení „ze země mé i země tvé“ symbolizují vzájemnou snášlivost a soužití národností žijících vedle sebe, proces prolínání a diferenciací jazyka a kultury.

6.1. Profilace

1. Polský jazyk

Každodenní kontakt s polským jazykem prostřednictvím spisovné polštiny, používání knížek, časopisů, audio a video nahrávek, publikací, učebních pomůcek, odborné literatury.

2. Jazyk, kultura a tradice polské národnostní menšiny žijící na území České republiky

Utváříme citový vztah k místu bydliště: k městu, vesnici, mateřské škole, regionu těšínskému Slezsku, České republice, Polské republice, Evropě. Pomáháme nejen budovat kulturní identitu dítěte, ale také navázat pevný a odpovědný vztah k místu v němž žije. Přibližujeme dětem kulturu, zvyklosti a tradice nejen polské národnostní menšiny, ale také Polské a České republiky. Seznamujeme s pohádkami, bájemi, povídkami, legendami různých národů, poznáváme barvy a symboliky Polské a České republiky, porovnáváme polský, český, anglický jazyk a nářečí.

3. Pohádka

Seznamujeme děti s různými hodnotami a motivujeme děti k realizaci činností všeho druhu prostřednictvím pohádek, bájí, povídek, legend, se speciálním zaměřením na legendy J. Ondrusze z knihy Cudowny Chleb (Zázračný chléb), na jejíž ilustraci se v minulosti podílely děti z naší mateřské školy. Prostřednictvím pohádek podporujeme fantazii, kreativitu, jazykové dovednosti a morální hodnoty dítěte. Nabízíme možnost prožít různá dobrodružství, poznat nové světy a postavy, učit se z chyb a úspěchů postav a zároveň si užít zábavu. Cestou pohádek pomáháme dítěti zpracovávat své emoce, obavy a touhy a nacházet řešení pro své problémy. Jsou nejen zdrojem zábavy, ale i vzdělávání a seberozvoje. Nabízejí možnost dítěti vyjádřit svou osobnost, názory a pocity prostřednictvím kreslení, hraní, zpívání, tancování,... Pohádky, báje, pověsti, legendy jsou důležitou součástí všestranného rozvoje dítěte, jsou symbolem srozumitelnosti, neboť nás provází nejen celým předškolním obdobím, ale celým životem. Pohádky vnáší smysl a řád do dětem původně nesrozumitelného světa.

7. Vzdělávací obsah:

7.1. Integrované bloky a jejich charakteristika

Hlavní myšlenkou našeho školního vzdělávacího programu „**Bajlandie**“ je poznávání světa prostřednictvím pohádkových knížek, bájí, pověstí a legend. Postupné seznamování dětí se světem, ve kterém se budou umět orientovat, nebude jim lhostejný a nebudou jim lhostejní ani ostatní lidé.

Osobní růst dítěte přirovnáváme k věži zámku, při jejímž zdolávání budeme otevírat jednotlivé dveře k různým světům dítěte, nejprve do světa spojené s dítětem „Já – jako lidská bytost“, pak do světa dítěti nejbližšímu /domov, rodina, naše MŠ/, do země dítěti blízké /moje město Karviná, můj park, moje hřiště, můj les,.../ a na konec do země dítěti vzdálené /jiné kontinenty, Vesmír/.

Náš školní program obsahuje **4 INTEGROVANÉ BLOKY:**

- I „Já – lidská bytost“**
- II „Můj nejbližší svět“**
- III „Země blízká“**
- IV „Země vzdálená“**

Integrované bloky jsou strukturované flexibilně. Učitel neprochází jimi v čase za sebou, ale vstupuje tehdy, když to situace ve třídě vyžaduje. Flexibilní řazení naplňuje potřeby dětí, neboť učitel může reagovat na události v tu chvíli, kdy se stanou. Tento způsob řazení integrovaných bloků, je v souladu s doporučením RVP PV. Učitel při vzdělání využívá situací tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl.

Bloky jsou dále ve třídách rozpracovány do jednotlivých tematických celků. Učitelky si samy témata pojmenovávají a integrovaný blok naplňují v průběhu celého roku, když nastane pro jeho realizaci čas. Vzdělávací nabídku přizpůsobují aktuální situaci, věku, potřebám, zájmům dítěte a přirozeně propojují všechny oblasti vzdělávání.

V souvislosti s modernizací obsahu vzdělávání v třídních vzdělávacích programech, se objevují nová témata, jakými jsou: média, multikultura, udržitelný rozvoj atd.

BLOK I „JÁ – lidská bytost“

Středobodem tohoto integrovaného bloku, je dítě „JÁ“- tedy člověk a vše co se týká lidské bytosti. Děti v tomto bloku získávají poznatky o lidském těle a jeho vývoji. U dětí rozvíjíme přiměřené znalosti a postoje k ochraně zdraví a osobního bezpečí. Podporujeme rozvoj fyzické a psychické zdatnosti, připravujeme dostatek pohybových aktivit. Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu a utváříme zdravé životní návyky. Vedeme děti k samostatnosti. Tento blok není zaměřen nejen na tělo a zdraví, ale také na emoce a pocity, objevování vlastních schopností, vlastních postojů.

Navrhovaná témata:

- Moje tělo

- Jím zdravě
- V zdravém těle zdravý duch
- Čistota půl zdraví
- Moje Smysly
- Poznávám svoje emoce
- Oblékám se podle počasí

Vzdělávací cíl Učitelka podporuje	Očekávaný výstup Dítě dokáže	Klíčové kompetence
uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány	průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zachovávat správné držení těla koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
rozvoj fyzické a psychické zdatnosti	zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se	odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

	<p>na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p>	
<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>	<p>uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>
<p>osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>	<p>soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů</p>
<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom,</p>	<p>odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p>

	kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	
vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu)	napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

	apod.)	
rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>	se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	<p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p>	se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními	má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

--	--	--

BLOK II

„Můj nejbližší svět“

V tomto bloku otevíráme dveře nejbližšímu světu dítěte. Nejbližší svět je chápán jako to, co je dítěti velmi blízké, tedy rodina, domov, kamarádi, mateřská škola. Děti si uvědomují co je domov, kdo všechno patří do rodiny, jak rodina funguje. Děti se seznamují s prostředím MŠ, s kamarády a zaměstnanci, adaptují se na MŠ, tvoří společná pravidla třídy. U dětí rozvíjíme schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahu dítěte k druhým lidem, vrstevníkům. Posilujeme a kultivujeme vzájemnou verbální a neverbální komunikaci dětí, rozvíjíme kooperativní dovednosti a vytváříme prosociální postoje. Svátky a tradice trávíme s rodinou, se svými nejbližšími, proto tato témata, jsou zařazená do tohoto bloku.

Navrhovaná témata:

- Moje rodina
- Můj domov
- Moji kamarádi
- Pravidla chování v MŠ
- Moje mateřská škola
- Vánoční čas
- Velikonoce

Vzdělávací cíl Učitelka podporuje	Očekávaný výstup Dítě dokáže	Klíčové kompetence
rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky

kultivovaného projevu		(řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení	klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
		se dokáže ve skupině

<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>	<p>prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>
<p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>	<p>chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p>
<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p>	<p>ovládá řeč, hovoří ve vhodné formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p> <p>se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p>
<p>rozvoj kooperativních dovedností</p>	<p>spolupracovat s ostatními</p>	<p>má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>
<p>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>	<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí</p>

	<p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p>	odmítnout
<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>	<p>napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p>
<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat</p>	<p>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>

	základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	
rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

BLOK III

„Země blízka“

Další dveře, které budeme otevírat, jsou dveře do země dítěti blízké, s čím se setkává mimo domov a MŠ. Budou to dveře ven, na hřiště, do města, do parku, do lesa. Budeme poznávat, vnímat, dívat se, hledat, objevovat. Tento blok je zaměřen na především na naše město, přírodu, roční období, zvířata, různé profese, bezpečnost na ulici,... Blízkou zemí lze také nepochybně označit Českou republiku a Polskou republiku. Budeme usilovat o předávání elementárního povědomí dítěti o okolním světě a jeho dění. Tematické celky integrovaného bloku budou zaměřeny především na poznávání živé a neživé přírody, povedou dítě ke kladnému vztahu k přírodě a k jeho vlastní sounáležitosti se světem blízkým.

Navrhovaná témata:

- Moje město „Karviná“
- Pověsti našeho města
- Bezpečnost na ulici
- Krásy podzimu
- Na louce
- V parku
- Na hřišti
- Příroda se probouzí
- Zvířata žijící na statku
- Chráníme planetu Zemi
- Multikultura
- Média
- Česká republika
- Polsko

Vzdělávací cíl Učitelka podporuje	Očekávaný výstup Dítě dokáže	Klíčové kompetence
rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

	apod.)	
osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>	zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>	užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení	si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o</p>	rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

	čem přemýšlí a uvažuje	
vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit	se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
vytváření základů pro práci s informacemi	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i	si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

	<p>životní prostředí</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p>	
<p>seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>	<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>
<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>	<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>
<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v</p>	<p>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>

	<p>okolí, živé tvory apod.)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>	
rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění

	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	
--	--	--

BLOK IV

„Země vzdálená“

Poslední dveře, které budeme otevírat, jsou dveře do světa dětem vzdáleného. Děti budou mít možnost poznávat okolní státy, Evropu, kontinenty, jiné kultury, národnosti, exotická zvířata i rostliny. Seznámí se s planetou Zemí i vesmírem. Cílem bude vytvoření vlastní sounáležitosti dítěte se světem, lidmi, společností, celou planetou Zemí.

Navrhovaná témata:

- Vesmír
- Naši sousedé
- Cestujeme
- Exotická zvířata
- Děti celého světa
- Jiné světadíly

Vzdělávací cíl Učitelka podporuje	Očekávaný výstup Dítě dokáže	Klíčové kompetence
rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se	uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

	o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	
rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soudit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu,	chápe, že nespravedlnost,

citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně	dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie,

přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
---	--	--

7.2. Doplnkové aktivity

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka probíhá 1x týdně organizovanou formou ve všech třídách s uplatněním očekávaných a konkretizovaných výstupů. Upevňování znalostí (anglické chvílky) mají místo několikrát týdně, ve všech třídách. Učitelky se neustále vzdělávají v oblasti metodiky výuky anglického jazyka v mateřských školách. Výuka dětí probíhá hravou formou pomocí písniček, básniček a didaktických her.

Sportovní aktivity

Děti ze všech tříd mateřské školy využívají školní tělocvičnu základní školy, školní hřiště, cvičí s rehabilitačními míči.

Děti z I. třídy a starší děti ze tříd II. a III. se zúčastňují 10 - hodinového kurzu plavání, který se koná v bazéně firmy Stars v Karviné.

V případě nabídky Magistrátu Města Karviné, předškoláci mají možnost zúčastnit se lyžařského výcviku.

Využívání interaktivní podložky SWEETBOX

Děti ve všech třídách mají možnost využívání interaktivní podložky Sweetbox. Ve třídě Zelené království děti mají možnost využívání moderních ozobotů a projektorů.

Ekologické vycházky

Výchova k ochraně životního prostředí, děti poznávají přírodní krásy v jakémkoliv ročním období. Děti dlouhodobě pozorují přírodu a změny v ní v souvislosti s ročním obdobím. Sbírají přírodniny a učí se zásadám správného chování v přírodě k živočichům, rostlinám, třídění odpadu atd.

8. Plán evaluace

Hlavním cílem hodnocení je zlepšení kvality výchovy a vzdělání. Poskytuje zpětnou vazbu pro činnost MŠ a informace o tom, zda jsou naplňovány stanovené cíle a jaká je kvalita ŠVP. Je nedílnou součástí každodenních činnosti pedagogů.

Je východiskem pro plánování a přijímání opatření která:

- vedou k úpravám a inovacím ŠVP (TVP)
- upozorňují na příležitosti ke změnám
- učí používat nové metody
- umožňují flexibilně reagovat na aktuální situace
- podporují spolupráci pedagogů a součinnost všech pracovníků MŠ

- podporují a usnadňují sdílení dobrých zkušeností a postupů
- posilují spolupráci školy s rodiči, přispívají k vytváření důvěry

Co budeme vyhodnocovat	Prostředky hodnocení	Termíny	Kdo zodpovídá	Záznam
DÍTĚ	Záznamy ze vzdělávání			
Individuální rozvoj	Diagnostika	2x ročně, Říjen/listopad, květen	Učitelky	Formulář “Diagnostické listy” “Zralá hruška” - I “Šiška” - třída I “Zámek” - třída II “Rybka” – třída III
		Říjen + leden PŠV+ OŠD	Učitelky	děti 4-5 let
		Prosinec/leden	Učitelky třída I	“Šiška”, záznamy o dítěti děti 5-6 let
	Portfolia, pozorování, rozhovory	Průběžně	Učitelky, dítě	Šanonky na třídách s poznámkami učitelů - závěry pro pedagogickou a diagnostickou práci s dítětem
	IVP	Průběžně	Učitelky	Formulář (na základě vyhodnocení potřeb od PPP, SPC...)
	PLPP	Kdykoliv dle potřeby dítěte /co 3 měsíce/	Učitelky	Formulář
	Spolupráce s odborníky (SPC, PPP, raná péče, psycholog)	Kdykoliv dle potřeby	Učitelky	Na základě potřeb dítěte se SVP

ŠVP

Soulad s RVP - Obsah	Pedagogické porady, analýza, diskuze, konzultace na pedagogických radách, hospitační záznamy, Brainstorming,...	Průběžně	Ved. učitelka, učitelky	Osobní i kolektivní poznámky, ankety, analýzy
Průběh vzdělávání (cíle a výstupy ze ŠVP)	Diskuse s kolegyňi, pozorování, diagnostiky průběžné, výsledky práce dětí	Průběžně	Učitelky	Záznamy v TVP

TVP				
Evaluace témat	Analýza, záznamy do TVP,	Po každém ukončení tématu	Učitelky	Formulář , TVP učitelky
	Konzultace učitelek, pedagogické porady, vzájemná hospitace, analýza, diskuze, brainstorming	Průběžně	Učitelky	Diskuse, zápisy z porad, zápisy z hospitací apod.

EVALUACE DOPLŇKOVÉ ČINNOSTI				
AJ	Pozorování, diagnostika	Listopad, únor, květen	učitelky vyučující ANJ	Diskuse, volný záznam viz třídní kniha
Ekologické vycházky	Pozorování, zpětná vazba dětí, diskuse s kolegyňi	Po každé ekovycházce	Učitelky	Volný záznam viz třídní kniha

EVALUACE TŘÍDY				
Měsíční třídní evaluace	Pozorování, diagnostika, diskuse s kolegyňi	1x měsíčně	Učitelky	Tabulka, násěnka nebo volný záznam - dle učitelek

ŘÍZENÍ ŠKOLY

Pedagogické a provozní rady, rozhovory	3 x ročně, Kdykoliv dle potřeby	Všichni zaměstnanci, vedení školy	Podměty zaměstnanců, zápisy z porad
--	------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------

SPOLUPRÁCE S RODIČI				
Třídní schůzky	Konzultace, dialog	2 x ročně /září, leden/ Kdykoliv dle potřeby	Učitelky, Ved. učitelka	Zápis
Individuální konzultace	Individuální Konzultace	1 x ročně /třída II a III/ 2 x ročně /třída I/ DSPPV Kdykoliv dle potřeby	Učitelky, Ved. učitelka	Záznam ve složce dítěte
Základní škola	Dialog, návštěvy	konec šk. roku	Ved. učitelka Učitelky	Zhodnocení v rámci roku
Vzdělávání dětí a klima MŠ	Anketa, dotazník	Dle potřeby	Zákonní zástupci, zaměstnanci	Dotazník

PEDAGOGICKÁ ČINNOST	Hospitace, vzájemné hospitace, náslechy	Průběžně, dle potřeby	Ved. učitelka Učitelky	Záznam o hospitaci viz formulář
	Sdílení s ostatními MŠ a institucemi			Hodnocení

SEBEVZDĚLÁVÁNÍ	Školení, semináře, kurzy, workshop, četba,...	Během šk. roku	Celý pedagogický sbor	Osvědčení
				Vlastní výstupy
				Sdílení
				Ped.portfólio Jednotlivce
Portfolia pedagogů	Sebereflexe	Září - plán, červen vyhodnocení, aktualizace kdykoliv dle potřeby	Každý učitel	osnova, doplněna volnou formou
Celé školy	Diskuse s kolegyní, pozorování, diagnostiky průběžné, výsledky práce dětí, autoevaluace	Červen	Ředitelka, vedoucí učitelky za pracoviště, učitelky za jednotlivé třídy	Volnou formou dle osnovy

BEZPEČNOST				
Bezpečnost prostředí	Vizuální kontrola, zkušenostní, konzultační	Denně	Každý zaměstnanec	Ústní sdělení nadřízenému
Školení celý tým BOZP + PO		1x ročně		Podepsání účasti
Děti	Rozhovory, ukázky, osobní zkušenost,	dle potřeby, minimálně 2x týdně...každý den	Učitelky	Záznam v třídní knize

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Obecná charakteristika školy	3
2.1. Historie	3
2.2. Budova:	4
3. Filozofie naší školy	5
4. Podmínky předškolního vzdělávání.....	6
4.1. Věcné podmínky	6
4.2. Životospráva	7
4.3. Psychosociální podmínky	8
4.4. Organizace.....	9
4.5. Řízení mateřské školy	9
4.6. Personální a pedagogické zajištění.....	10
4.7. Spoluúčast rodičů	10
4.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	11
4.9. Vzdělávání dětí nadaných	11
4.10. Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	12
4.11. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
5. Organizace vzdělávání	14
5.1. Kritéria pro přijímání dětí	14
5.2. Vnitřní uspořádání školy	14
5.3. Metody a formy práce	14
5.4. Orientační denní režim	16
6. Charakteristika vzdělávacího programu	17
6.1. Profilace	17
7. Vzdělávací obsah:	18
7.1. Integrované bloky a jejich charakteristika	18
7.2. Doplnkové aktivity	37
8. Plán evaluace	37